

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 45/2020
24.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тања Облучар, адвокат из ..., против тужене Агенције за вођење спорова у поступку приватизације, као правног следбеника Агенције за приватизацију, са седиштем у Београду, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о изјављеној ревизији тужене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4649/17 од 25.01.2019. године, у седници већа одржаној 24.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4649/17 од 25.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Београду П1 391/16 од 04.04.2017. године, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила, да се као незаконито, поништи решење о отказу уговора о раду тужене број ...-.../... од 27.04.2010. године, којим је тужилу престао радни однос, да се обавезе тужени да тужилу врати на рад и распореди на радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и способностима, да јој на име накнаде штете у виду изгубљене зараде за период од 16.05.2010. године до 31.01.2016. године, исплати укупан износ од 3.728.733,61 динар, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, да јој на досуђени износ изгубљене зараде обрачуна и уплати надлежној организацији доприносе за обавезно и социјално осигурање почев од дана престанка радног односа до извршења пресуде, као и да јој накнади штету у висини од 1.756.339,38 динара, што је једнако висини од 18 зарада које би тужилу остварила да ради код тужене, са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године. Одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка, док је тужилу обавезана да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 640.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од пресуђења, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4649/17 од 25.01.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда првостепеног суда од 04.04.2017. године. Ставом другим изреке, усвојен тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито

решење Агенције за приватизацију број ...-.../... од 27.04.2010. године, којим је тужилји отказан уговор о раду. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилје и обавезан тужени да тужилји на име накнаде штете у виду изгубљене зараде за период од 16.05.2010. године до 31.01.2016. године, исплати укупан износ од 3.728.733,61 динар, са законском затезном каматом на појединачне одређене месечне износе, почев од дана доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилје и обавезана тужена да тужилју уместо враћања на рад, на име паушалне накнаде штете у висини пет зарада коју би остварила да ради исплати износ од 487.872,05 динара, са законском затезном каматом почев од 04.04.2017. године, до исплате, а преко досуђеног износа од траженог износа од 1.756.339,38 динара, одбија се као неоснован захтев тужилје за накнаду штете уместо враћања на рад у висини још 13 зарада коју би остварила да ради код туженог, са законском затезном каматом почев од 01.02.2016. године до исплате и захтев тужилје за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде штете уместо враћања на рад за период од 01.02.2016. године до 03.04.2017. године. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужилји на име накнаде трошкова који је у поступку пред првостепеним судом имала исплати износ од 904.755,00 динара. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде трошкова које је имала у поступку по жалби исплати износ од 208.755,00 динара. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова које је у поступку пред првостепеним судом и поступку по жалби имао.

Против пресуде донесене у другом степену ревизију је благовремено изјавила тужена због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешене примене материјалног права.

Тужилја је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде, из којих се разлога сагласно члану 407. истог Закона ревизија не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилји је решењем туженог од 27.04.2010. године, отказан уговор о раду, због престанка потребе за њеним радом услед организационих промена код туженог који су довели до смањења обима посла. Тужени је у поступку спровођења Закона о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији и Одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе и јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, донео нов Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, којим је између осталог смањен број извшилаца са десет на три, на радном месту на ком је тужилја била распоређена. Одлуком директора од 25.12.2009. године, покренут је поступак провере квалитета рада запослених, ради утврђивања да ли запослени остварују резултате рада, односно да ли имају потребна знања и

способности за обављање послова на којима раде. Чланом 11. став 6. Закона о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији, предвиђено је да у поступку утврђивања за којим запосленим је престала потреба у јавној агенцији или организацији, у обзир се узимају као критеријуми резултати рада и имовно стање у складу са применом општих прописа о раду. На основу оцене непосредног руководиоца и резултата Пројекта процене потенцијала људских ресурса код тужене (који је тужени организовао са консултантском кућом „ББ“), коначна оцена за тужиљу је била да не обавља свој рад задовољавајуће. Имајући у виду утврђено првостепени суд је закључио да је тужени у свему поступио у складу са законом приликом утврђивања броја вишка запослених и одбио тужбени захтев тужиље.

Другостепени суд је након одржане расправе, оценио да оспорено решење о отказу уговора о раду не садржи важне чињенице о разлозима и оцени резултата рада, да тужени до закључења расправе није предочио доказе о оценама резултата рада других извршилаца и ставио тужиљу у конкуренцију са истим, па се не види из којих разлога је баш тужиља проглашена технолошким вишком, као и да ли је у конкретном случају било места примени допунског критеријума (имовно стање), у ситуацији када је више запослених оцењено истом оценом, те је поништио решење о отказу уговора о раду, као незаконито.

Према становишту Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд закључио да решење о отказу уговора о раду мора да садржи чињенице о оцени резултата рада запосленог коме се отказује уговор о раду, али и других запослених како би се изложили конкуренцији и по потреби применио и допунски критеријум и на тај начин правилно примениле одредбе члана 11. став 6. Закона о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији и члана 38-40 Општег колективног уговора („Службени гласник РС“ број 50/2008...8/2009), а што је у конкретном случају, у поступку оглашавања запослених технолошким вишком код туженог, изостало. С обзиром да је решење о отказу уговора о раду донето на основу одлуке о оцењивању која је дата противно начину утврђивања резултата рада прописаних наведеним актима, то значи да је побијано решење о престанку радног односа од стране послодавца, незаконито.

Супротно наводима ревизије, тужена у поступку спровођења програма решавања вишка запослених и приликом оцењивања запослених није применила критеријуме предвиђене Законом о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији, али ни критеријуме предвиђене Општим колективним уговором.

Код претходно изложеног, без утицаја су наводи ревизије да је тужена у програму дефинисала критеријуме који ће се применити, те да је у решењу навела да је тужиља оцењена оценом незадовољава, јер се не види на основу којих критеријума су тужиља и други запослени оцењени.

Како је усвојен тужбени захтев тужиље за поништај решења о отказу уговора о раду, а имајући у виду акцесорни карактер захтева за накнаду штете на име изгубљене зараде и накнаде уместо враћања на рад, то је правилна одлука другостепеног суда и у овом делу, јер је донета правилном применом одредбе члана 191. Закона о раду.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић